

Valgt blev: *Erhard Jakobsen, Albertsen, Boye Hansen, Qvist Hansen, Niels Matthiasen, Peter Nielsen, Poul Nilsson, Retoft, Axel Sørensen, Holger Hansen, Dalsgaard, Ib Thyregod, Østergaard, Ninn-Hansen, Hanne Budtz, Reedtz-Thott og Herluf Rasmussen.*

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden (sidste) behandling af forslag til folketingsbeslutning om beretning angående Nordisk Råds 10. session 1962.

(Første behandling findes i tidenden sp. 2077).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Sagen sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges enstemmigt med 98 stemmer.

Formanden: Der vil nu blive givet Nordisk Råds danske delegation meddelelse om denne vedtagelse.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om fritagelse for grundskyld til staten samt grundstigningsskyld for skatteåret 1963-64 af landbrugsejendomme.

(Lovforslaget (nr. 70) findes i tillæg A. sp. 529, fremsættelsen i tidenden sp. 2060).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ove Hansen: Jeg vil gerne på mit partis vegne give udtryk for, at vi vil medvirke til lovforslagets gennemførelse, men jeg vil samtidig gøre opmærksom på, at forslaget

almindeligvis ikke dækker vore synspunkter, hvad angår skat på fast ejendom.

Vi erkender, at landbrugets forrentningsprocent er meget lav for tiden og derfor kan give anledning til visse støtteforanstaltninger, som kan komme landbruget til gode. Nu er landbrug naturligvis et meget vidt begreb; der er vel landbrugere, som klarer sig godt; men det må indrømmes, at der også er nogle landbrugere, der har behov for støtte, og i sådanne tilfælde er mit parti selvfølgelig villig til at medvirke til støtte.

Den form for støtte, som den højtærede finansminister her vil yde til landbruget, skal ses i forbindelse med, som også ministeren anførte i fremsættelsestalen, det forlig, der blev sluttet mellem de fire partier i juni måned i fjor ved behandling af forslaget om almindelig omsætningsafgift. Forliget går ud på, at grundskylden til staten på landbrugsjord bortfalder, at normalt udnyttet landbrugsjord ikke behæftes med grundstigningsskyld, samt at den gældende ordning, hvorefter staten udreder landbrugets amtskommunale skatter, opretholdes.

De ejendomme, der falder ind under forligets og dermed lovforslagets bestemmelser, og som fritages for at svare grundskyld til staten samt grundstigningsskyld, er landbrugsejendomme, gartnerier samt planteskoler og frugtplantager. Efter loven af 1. august 1960 vedrørende skat til staten på fast ejendom er grundskyldpromillen 6, og grundstigningsskylden svares med 4 pct. Den fritagelse, der nu foreslås for skatteåret 1963-64 for landbrugsejendomme m. v., vil betyde et indtægtstab for staten på ca. 35 mill. kr., og fritagelse for grundstigningsskylden vil betyde et indtægtstab for statens vedkommende på 2½ mill. kr., men dækning herfor findes på finanslovsforslaget. Der er grund til at understrege, at ordningen kun skal gælde for skatteåret 1963-64.

Jeg skal med disse bemærkninger gentage, hvad jeg sagde til indledning: at mit parti vil medvirke til lovforslagets gennem-

[Ove Hansen.]

førelse, at vi vil respektere aftalen fra juni-forliget.

Thisted Knudsen: Man må vel erkende, at det var noget af en syrlig anbefaling, det ærede medlem hr. Ove Hansen gav dette lovforslag. Der var lige en bemærkning i hans tale, jeg gerne vil opholde mig ved. Det ærede medlem sagde, at dette lovforslag kun omfatter finansåret 1963-64, og det er jo rigtigt; men det ærede medlem ved vel, at det forlig, han henviste til, og som danner baggrunden for dette lovforslag, ikke indskrænker det til et år, men at det er noget, der i virkeligheden skulle gælde for tid og evighed.

Jeg må betragte dette lovforslag som et også ud fra regeringens synspunkt saglig forsvarligt lovforslag og som udtryk for, at den beskatning, landbrugsjorden efterhånden var kommet ud for, var urimelig, uretfærdig og ikke mere tidssvarende. Jeg går da ud fra, at når regeringen fremsætter et lovforslag af denne beskaffenhed og det ærede medlem hr. Ove Hansen stemmer derfor, kan det ikke være helt tåbeligt. Jeg går ud fra, at det sagligt er sådan, at det ærede medlem tør tage ansvaret for det.

Jeg lægger ikke skjul på, at vi betragter dette lovforslag som et fremskridt, for så vidt angår beskatningen af landbrugsjorden. Jeg ved ikke, hvor mange gange vi er gået rundt om Jerikos mure og har blæst i basuner for den høje regering — men nu er murene faldet. Hvis det ærede medlem hr. Ove Hansen ville gøre op, hvordan man i Danmark har beskattet landbrugsjorden, ville han se, at først har man en statsgrundskyld og så en amtskommunal grundskyld, der på et vist tidspunkt ganske hensynsløst blev udskrevet efter behov — nu er der et loft; det er rigtigt. Dernæst har man haft en sognekommunal grundskyld; for det fjerde har man i visse tilfælde måttet betale afgiftspligtig grundstigning af landbrugsjord, og hvis man har været så heldig også at have en formue, har man endelig for det femte måttet betale formueskat af sin jord.

Jeg ved ikke, om et skattesystem af denne beskaffenhed, anvendt over for et landbrug, der i meget stor udstrækning får sine økonomiske forhold bestemt ude-

fra, egentlig var tidssvarende og saglig forsvarligt. Jeg tror det ikke. Jeg må altså sige, at vi ser dette lovforslag som et endeligt farvel til statsgrundskylden på landbrugsjorden og til den afgiftspligtige grundstigning. Det er jo sådan med en skat, at den til syvende og sidst mærkes i en eller anden tegnebog, og det, vi skulle undgå herinde, er vel, at skatten mærkes i de flade tegnebøger. Jeg tror, det ærede medlem hr. H. C. Toft kan bekræfte, at de her nævnte former for skat i de allerfleste tilfælde mærkedes i de flade tegnebøger. Derfor er det retfærdigt og rimeligt at fritage landbrugsjorden for denne form for beskatning, og jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget.

Hvad selve løbetiden angår, fremgår det af ministerens bemærkninger, at det ikke er hensigten at indføre statsgrundskyld for landbrugsjord igen om et år. Det er vel hensigten at gennemføre de tekniske ændringer på det jordbeskatningspolitiske område, som nu engang er nødvendige.

Men der er et andet problem, jeg gerne vil omtale i forbindelse med dette lovforslag. Af ligningsrådets oplysninger fremgår det, at man har foretaget en gennemgang af vurderingerne af landbrugsejendomme i vistnok 20.000 tilfælde med henblik på den afgiftspligtige grundstigning. Ministeren er en så praktisk mand, at han vel må erkende, at det er et meget stort apparat at sætte i gang. Denne omvurdering vil antagelig føre til visse nedsættelser, og vi går ud fra, at den tilbagebetaling, der må finde sted til de pågældende skatteydere, også sker med renter. Jeg har kæmpet nogle gange både med staten og med andre, hvor der fra det offentliges side skulle betales skatter tilbage, og haft meget vanskeligt ved at få renterne med. Men jeg går ud fra, at det ikke er noget større problem at få dem med her. Jeg går også ud fra, at den højtærede finansminister vil se lidt nærmere på disse omvurderinger af landejendomme med henblik på afgiftspligtig grundstigning. Det var vel nok rigtigt at have så klare og præcise regler, at man ikke satte et administrationsapparat som det nuværende i gang, hvor 20.000 landejendomme er under omvurdering. Jeg skal henstille til den højtærede finansminister at tage dette forhold

[Thisted Knudsen.]

med i de fremtidige overvejelser angående tilrettelæggelsen af beskatningen af landbrugsjorden.

Jeg skal altså tillade mig på mit partis vegne at anbefale dette lovforslag. Jeg gør det ikke således, som det ærede medlem hr. Ove Hansen gjorde det, men fordi det er sagligt, retfærdigt og rimeligt.

H. C. Toft: Det af finansministeren fremsatte lovforslag om fritagelse for statsgrundskat og grundstigningsskyld er jo et led i sidste års økonomiske politiske forlig, hvor også det konservative folkeparti medvirkede, og hvor en af vore væsentligste bevæggrunde for deltagelse i forliget var, at det indeholdt en aftale om omlægning fra de direkte skatter til de indirekte skatter, omlægning til skat på forbrug i stedet for skat på arbejde og opsparing, og omlægning af de faste skatter på landbrugsjorden, som staten pålagde landbrugsejendomme. Vi ønskede altså en omlægning som den, dette lovforslag er udtryk for.

Men jeg må sige til den højtærede finansminister, at det forundrer os meget, at ministerens lovforslag kun tager sigte på året 1963-64. Af ministerens fremsættelsestale fremgår det, at begrundelsen skulle søges i, at forhandlingerne mellem landbrugsministeren, indenrigsministeren og finansministeren om at nå frem til en rationel ordning, så kun ejendomme, der benyttes til landbrug, og hvis areal ikke kan finde bedre økonomisk anvendelse, falder ind under lovgivningen, endnu ikke er afsluttet. Nu har lovgivningen vedrørende lettelsen af amtsbeskatningen næsten været gældende i 2 år. Man har så længe kunnet gå ud fra, at den ville fortsætte, og man skulle mene, at overvejelserne for længst burde være tilendebragt, selv hvis der har været problemer af større betydning. Når det ikke har været muligt at nå frem til en løsning i løbet af dette tidsrum, kommer man måske til at stå i samme situation til næste år.

Det er vor opfattelse, at det lovforslag, der her er fremsat, burde være fremsat som en ændring til loven om vurdering og beskatning af fast ejendom til staten for at få forligets forudsætninger opfyldt. Finansministeren siger imidlertid i fremsættelses-

talen, at drøftelser imellem de 3 nævnte ministerier er i gang med henblik på at søge en nyordning med virkning for skatteåret 1964-65 gennemført på dette område. Vi ændrer ikke helt sjældent her i folketinget en lov, der kun har været gældende i 1 år, og jeg ser ikke, at der er noget til hinder for at ændre loven om vurdering og beskatning af faste ejendomme til staten nu og så eventuelt til næste år ændre den igen, hvis det virkelig viser sig at være rimeligt. Vi ville derigennem sikre os en varig lettelse af statens beskatning af landbrugsjorden, og det er det, vi ønsker. Vi kan jo ikke vide, hvilken nyordning man vil nå frem til efter drøftelserne i de 3 ministerier, og vi kan heller ikke vide, om det vil være en nyordning, der kan tilfredsstille os. Men forholdet er jo det, at hvis ministeren gik ind på vort ønske og vor tanke om, at forslaget skulle gå ud på en ændring af loven om vurdering og beskatning af faste ejendomme, så kan et flertal her i salen — hvis det ønsker det, og hvis mulighederne er til stede — lave ændringer fremover. Vi ønsker altså sikkerhed for, at forligsaftalen også på dette område opfyldes, og vi mener, denne sikkerhed bedst opnås ved en ændring i loven om vurdering og beskatning af faste ejendomme til staten.

Det ærede medlem hr. Ove Hansen understregede med en vis tilfredshed i stemmeføringen, at loven kun skal gælde for skatteåret 1963-64. Deri skal jeg vel ikke lægge dette, at det ærede medlem ønsker en anden lovgivning for skatteåret 1964-65?

I foråret 1961 behandlede vi den såkaldte bemyndigelseslov til landbrugsministeren, altså loven om afsætning af danske landbrugsvarer. Denne lov indeholdt en bemyndigelse til landbrugsministeren til at anvende 250 mill. kr. til forskellige formål til støtte for landbruget. Anvendelsen skulle ske efter forhandling med landbrugets organisationer. En del af disse midler skulle anvendes til nedsættelse af landbrugets amtsgrundskatter. I bemærkningerne til det her fremsatte lovforslag fremføres, at det er de samme ejendomme som dem, der fik den nævnte nedsættelse af amtsgrundskatterne, der skal fritages for statsgrundskatterne. Det er efter bemærkningerne ejendomme, der helt eller delvis er noteret som

[H. C. Toff.]

landbrugsejendomme eller dog benyttes til landbrug, gartnerier, planteskoler eller frugtplantager.

Jeg har bemærket, at skovejendomme, der ikke er noteret sammen med en landbrugs-ejendom, ikke er medtaget. Da vi havde loven om afsætning af danske landbrugsvarer til behandling, henstillede jeg ved tredje behandling her i salen til den højtærede landbrugsminister at udvirke, at de skovejendomme, der var glemt ved forliget, kom med. Det skete ikke, men det berettiger jo ikke til, at man gør uretten større nu. Dengang havde folketinget ikke mulighed for at øve indflydelse, idet beløbsrammen, 250 mill. kr., og beløbets anvendelse var aftalt i forvejen ved et forlig mellem socialdemokratiet, det radikale venstre, husmandsforeningerne og landbrugets kompensationsudvalg. Landbrugets organisationer var dengang ikke villige til at forandre aftalen, ligesom regeringen da ikke var villig til at forhøje beløbet, så disse skovejere også kunne blive fritaget på linje med andre skovejere, men beløbet var jo ikke af en væsentlig størrelse. Det kan ikke være rimeligt, at denne skævhed forøges og videreføres. Skovejendomme må behandles ens, uanset om de er noteret som selvstændige ejendomme eller som landbrugs-ejendomme. Vi ønsker dette forhold ændret her, og vi må også have det ændret for amtsbeskatningens vedkommende for kommende år.

Et forhold til ønsker jeg at fremføre, det er spørgsmålet om forpagtere af landbrugs-ejendomme, der som en del af forpagtningen betaler ejendomsskatter. Vi har før drøftet disse problemer, uden at de med rimelighed kan siges at være løst. Det, vi ønsker med denne lovgivning, er bl. a. at lette problemerne for de mange vanskeligt stillede landbrugere, at nedbringe deres omkostninger, de omkostninger, det offentlige har pålagt dem i form af skatter på produktionsmidler, på jorden, et forhold, som vi gennem mange år har forsøgt at løse, og som vi nu er på vej til at få løst. Det må være rimeligt, at det er dem, der betaler denne omkostning, disse ejendomsskatter, der fritages for dem, og i det omfang det er forpagterne, der betaler dem, bør det også være dem, der kommer til at mærke lettelsen.

Jeg ønsker også over for den højtærede finansminister at rejse spørgsmålet om grundstigningsskyld på landbrugsjord. Mange landmænd går jo og spørger: hvordan går det med den grundstigningsskyld, vi er kommet til at betale, får vi dog ikke en lettelse i den? Jeg var som det ærede medlem hr. Thisted Knudsen vidende om, at spørgsmålet ligger i ligningsdirektoratet, men det vil for mange landmænd være en god oplysning, hvis den højtærede finansminister i dag kan sige, at spørgsmålet snart har fundet sin endelige løsning; ved, at ligningsdirektoratet har afsluttet sit arbejde.

Om den lovgivning, vi her behandler, vil jeg gerne sige, at vi har tilstræbt den lovgivning, som finansministeren her har foreslået, og vi ønsker den gennemført, således som vi har opnået tilsagn om og sikkerhed for ved forårets politiske forlig. Men jeg vil gerne gentage, at vi ønsker, det skal være en varig løsning. Vi mener, lovgivningen skal gennemføres sådan, at kun en ny lovgivning fra folketingets side kan ændre de forhold, som vi efter lovforslaget her lovfæster.

Vi ønsker spørgsmålet om skovejendomme løst på en rimelig og ligelig måde over for alle skovejere, og vi ønsker spørgsmålet om forpagtere, der betaler ejendoms-skat, løst ved forhandling i udvalget.

Kirkegaard: Lovforslaget er, som det fremgår af dets bemærkninger, og som det i øvrigt er nævnt af tidligere ordførere, et led i det såkaldte forlig, som blev aftalt her i tinget sidste forår.

De såkaldte faste skatter har vi ret ofte haft til behandling her i tinget, men ved denne lejlighed er grundstigningsskylden taget med. Oprindeligt var vistnok alle enige om, at den afgift, altså grundstigningsskylden, ikke skulle ramme almindelig landbrugsjord uden beliggenhedsværdi, men alligevel er dette sket i ikke helt ubetydeligt omfang. De lettelser for landbruget, der er tale om i det foreliggende lovforslag, omfatter også grundstigningsskylden, og det vil der sikkert være almindelig tilfredshed med inden for landbrugserhvervet.

Endvidere er forslaget udtryk for, at landbruget ikke alene skal bære det tab, som opstår, når landbrugets produktion møder de store vanskeligheder på vore

[Kirkegaard.]

eksportmarkeder og derfor ikke kan afsættes til en lønende pris. Det er et synspunkt, som næsten alle her i tinget er enige om; i hvert fald kan vi fra det radikale venstre tiltræde det, og jeg kan derfor på mit partis vegne anbefale det foreliggende lovforslag.

Aksel Larsen: Den omstændighed, at det foreliggende lovforslag er en konsekvens af det økonomiske forlig, man sluttede i fjor under navn af omsforliget, kan ikke gøre os synderlig velvilligt stemt over for det. Grundskyld betragter vi som en samfundsprioritet i jorden, og vi kan ikke indse, hvorfor samfundet skulle opgive sin beskedne prioritet i Danmarks jord. Vi kan heller ikke indse det, når vi tænker på, at det altså vil blive en gevinst til den nuværende generation af landbrugere, men det også vil få den konsekvens, som sådanne gevinster altid får, at lettelsen ville blive kapitaliseret og indgå i ejendomspriserne, og så bliver det altså næste generation af ejendomsbesiddere, der skal betale.

Jeg ved godt, at ordningen er tidsbegrænset, men vi kender disse tidsbegrænsede love. Vi har været ude for dem før, f. eks. da vi i 1961 fik en lov om såkaldt refusion af en del af landbrugernes ejendomsbeskatning. Nå ja, den skulle også være tidsbegrænset og skulle kun gælde for 2 år, men det var aldeles klart, at når man indlod sig på den slags, ville den blive forlænget, det ville blive en varig ordning. Vi har også hørt, hvorledes det ærede medlem hr. Thisted Knudsen har udtalt om dette lovforslag, at når man nu gennemfører det, bliver man naturligvis nødt til at fortsætte med en sådan lovgivning.

Hvad den del af lovforslaget angår, der omfatter grundstigningsskyld, kan vi heller ikke være velvillige. Jeg opfatter det sådan, at grundstigningsskylden dog skulle sikre samfundet en del af den samfundsskabte værdistigning på jorden. Derfor mener jeg ikke, man bør fritage landbruget for den. Desuden må jeg sige efter at have hørt den højtærede statsminister, at jeg har indtrykket af, at denne fritagelse for grundstigningsskyld strider i hvert fald mod et af de lovforslag, som regeringen

er kommet med her i dag; jeg tænker på det lovforslag, der omhandler byudviklingsområder. Hvis der ikke i byudviklingsområder skulle svares grundstigningsskyld, kom vi vist for langt ud.

Jeg er ganske klar over, at man også vil sige — det har man sagt her — at dette skal opfattes som en støtte til landbruget. Man er så ivrig efter at yde denne støtte, så selv det ærede medlem hr. Ove Hansen vil stemme for den, skønt det egentlig strider mod hans principielle opfattelse. Ja men hvis det virkelig er nødvendigt at yde landbruget støtte, mener jeg man burde gøre det på en anden måde. Mit partis ordfører har ofte talt om, at støtten burde ydes på anden måde end ved at nedsætte landbrugets faste skatter eller eftergive dem disse skatter. Vi kan altså ikke tilsige vor velvillige medvirken til dette lovforslag, tværtimod.

Mose Hansen: Ved forliget om omsætningsafgiften er der mellem forligspartierne indgået en aftale om bortfald af statsgrundskyld og grundstigningsskyld for almindeligt udnyttet landbrugsjord. Denne aftale har efter mit partis opfattelse det rigtige sigte, og vi kan derfor støtte en lovgivning, der tager sigte på at ophæve den faste ejendomsbeskatning.

Jeg skal ved denne lejlighed ikke komme ind på den faste ejendomsbeskatnings urimeligheder og vort partis syn herpå. På mit partis vegne redegjorde jeg herfor ved forhandlingen om den ændrede beskatning af fast ejendom i amts- og sognekommunerne, da disse lovforslag var til behandling i folketingssamlingen 1960-61. Under forhandlingerne om støtte til landbruget har vi gang på gang hævdet, at støtten først og fremmest burde gives ved ophævelse af den urimelige produktionsfordyrende forlodsbeskatning af fast ejendom og grundværdierne. Vi er stadig af den opfattelse, at en ophævelse af beskatningen af grundværdierne og grundstigningen til staten for almindeligt udnyttet landbrugsjord er en retfærdighedshandling over for landbruget.

Ved indførelse af omsætningsafgiften er der blevet pålagt landbruget, dets produktions- og forædlingsvirksomheder, stigende omkostninger både direkte og indirekte. I

[Mose Hansen.]

den vanskelige økonomiske situation, som dansk landbrug befinder sig i, er det ikke stigende udgifter, det trænger til, men derimod en lettelse af udgifterne. Mit parti kan derfor give tilslutning til en lovgivning, der tager sigte på at ophæve statsejendoms-skatterne, grundskyld og grundstignings-skyld, på landbrug, gartneriejendomme samt frugtplantager og planteskoler.

Af bemærkningerne til lovforslaget og af fremsættelsestalen fremgår det, at forliget tillige indeholder aftale om, at den hidtil gældende ordning med hensyn til refusion af de amtskommunale grundskatter videreføres i skatteåret 1963-64. Også dette kan vi give tilslutning til, men selv med den foreslåede refusionsordning vil der blive pålagt landbruget og ejendomsbesidderne stigende faste skatter af udrede til sognekommunerne i det kommende skatteår, 1963-64, da der overalt i disse sognekommuner er stigende udgifter, som forlods skal dækkes ved udskrivning på fast ejendom.

Som lovforslaget er fremsat, indeholder det kun forslag om bortfald af ejendomsskatterne i finans- og skatteåret 1963-64, men i forligsbetænkningen står der, at der er givet tilsagn om at søge gennemført sådanne regler, at normalt udnyttet landbrugsjord ikke behæftes med grundstigningsskyld.

Det ærede medlem hr. Thisted Knudsen har været inde på, at aftalen skulle gælde for fremtiden, men som lovforslaget er fremsat, mener jeg, at løftet kun er opfyldt for et år, og det indeholder ikke tilsagn om at forhindre, at normalt udnyttet landbrugsjord pålægges grundstigningsskyld i fremtiden.

De ærede medlemmer hr. Thisted Knudsen og hr. H. C. Toft har været inde på revisionen af grundstigningsskylden i landbrugsbedrifterne, og i denne forbindelse kan der være anledning til at spørge den højtærede finansminister, hvordan det går med klagerne fra de landmænd, det er blevet pålagt at udrede grundstigningsskyld efter den sidste vurdering i 1960. Efter hvad der er oplyst over for mig, er der landmænd, som har klaget, men endnu ikke fået svar. Var det ikke muligt at få denne revision gjort færdig, så de pågældende landmænd, det er pålagt at udrede grundstigningsskyld, hurtigt kan få en afklaring af deres forhold?

Jeg er klar over, at hvis denne revision giver et positivt resultat, altså medhold i klagen, vil de pågældende få de betalte skatter refunderet og forhåbentlig med 5 pct. i rente, som er almindelig, når skatter refunderes. Men i den aktuelle situation for landbruget, hvor renten på lånemarkedet ofte er 8 pct. eller mere, var det værdifuldt, om de landmænd, der er pålagt grundstigningsskyld, og som har betalt disse beløb, hurtigt fik at vide, hvor de står, om de fortsat skal betale, eller om de har penge til gode hos staten.

Med disse bemærkninger kan jeg tilsige mit partis velvillige støtte til lovforslaget.

Aage Fogh: Der er to grunde til, at jeg har bedt om ordet. Den første er, at jeg har fået det indtryk, at såvel ordførerne for venstre og de konservative som den ordfører, der sidst talte, vurderer den her foreslåede skattelettelse til at skulle være permanent. Det vil jeg gerne protestere imod, og jeg takker derfor det ærede medlem hr. Ove Hansen for hans udtalelse. Hvis der ikke havde været tale om, at det var en permanent skattelov, havde jeg ingen betænkeligheder haft ved den, fordi jeg erkender, at landbrugets vilkår i år er sådanne, at det er rimeligt at lette det for de faste skatter. Derfor vil jeg gerne have de faste skatter gjort konjunkturbestemte. Jeg håber i modsætning til repræsentanter for venstre og de konservative, at man i fremtiden kan nå til en ordning af dette skatteproblem, så vi får den samme procent lignet på alle grundværdier, men at skatten bliver gjort konjunkturbestemt for landbrugets vedkommende og for havebrugets vedkommende, altså for de medborgere, der skal leve af at dyrke jorden.

Når jeg har det ønske, er det, fordi jeg er ganske overbevist om, at hvis man fjerner skatterne permanent, fører det kun til én ting: højere priser på danske landbrug. Forholdet er nemlig det i og for sig mærkelige, at selv om vi må erkende, at landbrugets vilkår i de senere år har været dårlige, stiger landbrugene stadig i værdi. Vi har lige fået en stor opgørelse fra statistisk departement, der viser, at landbrugets værdier i dag er opgjort til 29 milliarder kr., medens gældsbyrden kun er opgjort til 10 milliarder kr.; altså, 19 milliarder kr. ejes af land-

[Aage Fogh.]

mændene, heldigvis, og disse 19 milliarder kr. svarer til 6.000-7.000 kr. pr. ha. Det viser, at landbruget som sådant aldrig har været så velhavende som nu, men det fattes penge. Det gør det, fordi navnlig de seneste år har været dårlige. Derfor har jeg advaret imod, at man bedømmer landbruget ud fra et enkelt år; vi bør tage det over en årrække, og tager vi det for de sidste fem år, har landbruget kunnet give fuldt normal arbejds løn og desuden 2½ pct. af den bundne kapital; men da landmændene kun har lånt ca. en tredjedel af den kapital, de arbejder med, svarer det i praksis til en forrentning af den lånte kapital i de sidste fem år på 8 pct. 8 pct.s rente af den lånte kapital plus fuld arbejds løn, det er selvfølgelig ikke tilfredsstillende; vi må have, at der kommer bedre tider; men det er heller ikke så dårligt, som mange vil gøre det til. Under de vilkår vil jeg ikke være med til en permanent lettelse af de faste skatter, og da dette lovforslag tilmed er et led i forliget fra i fjor, som jeg gik imod, har jeg ingen forpligtelse til at stemme for det.

Så vil jeg gerne sige til det ærede medlem hr. Thisted Knudsen, der talte om at tage skatten af de flade tegnebøger: det lyder godt, ærede medlem, men jeg ved ikke, hvilke tanker det ærede medlem gjorde sig, da han var med til at gennemføre omsskatten i fjor. Jeg har fået det indtryk, at i hvert fald en mand som Alfred Petersen havde det indtryk, at man med omsen hanvendte sig forholdsvis kraftigt til de flade tegnebøger. Ærede medlem, hvis vi gør denne skat konjunkturbestemt, synes jeg den vil være god.

Et par bemærkninger om grundstigningsskylden. Vi er ganske enige om, at det er en urimelighed med grundstigningsskyld på ganske almindelige landbrugsejendomme; men når vi har grundstigningsskyld på disse, skyldes det forkerte vurderinger enten i 1950 eller i 1960; det skyldes i mange tilfælde ganske simpelt, at landmændene fra gammel tid havde en tro på, at det at få vurderet ejendommene særlig lavt var en fordel for dem, fordi de skulle betale skat heraf, og derfor fik de en lavere vurdering, end rimeligt var i 1950. Efter-

hånden som vurderingen nu er kommet op, rammes den helt lille ejendom af grundstigningsskyld, og det anser jeg for en urimelighed. Det er en lapsus i vort vurderings-system, og jeg er helt sikker på, at hvis vi nu får gennemført de lovforslag, den højtærede finansminister i dag har fremsat, vil det problem ændre sig. Hvis vi får den kapitalvindingsskat, der her er fremsat forslag om, og som beregnes på grundlag af den sidste vurdering, så ville alle blive interesseret i at få vurderet deres ejendomme til det, de virkelig er værd. Hvis vi engang kunne komme så langt — men det bliver ikke i min tid — at vi kun havde én vurdering, der blev brugt helt igennem både til forsikringer, til lånoptagelse o. s. v., som man har det i visse andre lande, ville man få et system, der var til at arbejde med. Men en sådan forenkling er vi jo for konservative til at gennemføre, i hvert fald i den tid, jeg kan overse.

Jeg advarer altså imod gennemførelsen af dette lovforslag, og jeg protesterer navnlig meget stærkt imod at gøre en eventuel lov permanent. Derfor glæder jeg mig over det ærede medlem hr. Ove Hansens udtalelser, og så håber jeg på, at de lovforslag, der er fremsat i dag, i løbet af kort tid får en hurtig og velvillig behandling.

Finansministeren (Poul Hansen): Jeg vil gerne takke de ærede medlemmer, som har givet tilslutning til dette lovforslag, der jo, som det flere gange er bemærket, er én konsekvens af forliget sidste sommer. Jeg skal derfor heller ikke gå nærmere ind på de betragtninger, der er anstillet.

Der er rejst visse praktisk betonedede spørgsmål, som jeg vil gå ud fra at vi kan se nærmere på under udvalgsarbejdet. Der er også rettet nogle henstillinger til mig, bl. a. vedrørende disse revisioner af tidligere vurderinger, idet man ønsker, at dette arbejde snart skal gøres færdigt. Jeg kan ikke i dag oplyse noget om, hvornår arbejdet er færdigt, men jeg ved, at der arbejdes på kraft, og jeg håber altså, at man snart kan nå til ende dermed.

Der blev i denne forbindelse rejst spørgsmål om renter af skattebeløb, der eventuelt skulle tilbagebetales. Jeg kan dertil svare, at vi jo simpelt hen i henhold til lovgivning-

[Finansministeren.]

gen er forpligtede til at betale renter, så jeg kan ikke se, at der skulle være noget problem dér.

Den ærede konservative ordfører, hr. H. C. Toft, var inde på spørgsmålet om skovejerne. Det er naturligvis et problem, som vi kan tale om i udvalget. Jeg har forstået det sådan, at forliget ikke indeholder nogen forpligtelse til at tage denne gruppe med, og vi har altså ikke ment, at der forelå et tilstrækkeligt grundlag for at tage den med. Men man kan jo altid drøfte problemet, uden at jeg dermed har givet noget tilsagn om en løsning deraf.

Jeg tror ikke, at de faldne bemærkninger kan give mig anledning til yderligere kommentarer, idet jeg mener, at en diskussion om sådanne anliggender bedst kan finde sted under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Ove Hansen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Formanden: Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 24. januar, kl. 13 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om fritagelse for grundskyld til staten samt grundstignings-skyld for skatteåret 1963-64 af landbrugsejendomme.

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om forsorgen for åndssvage og andre særlig svagtbegavede. (Udskydelse af revisionen af bestemmelserne om sterilisation af åndssvage).

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring i bygge-lov for købstæderne og landet.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om midlertidig ændring af loven om tilskud til de offentlige veje.

5) *Første behandling af:*

Forslag til lov om optagelse af statslån i udlandet.

6) *Første behandling af:*

Forslag til lov om husmoderafløsning.

Mødet hævet kl. 15¹².

48. møde.

Torsdag den 24. januar kl. 13.

Formanden: Fra Deres Majestæter Kongen og Dronningen modtog jeg i går meddelelse om Hendes Kongelige Højhed Prinsesse Anne-Maries forlovelse med Hans Kongelige Højhed Kronprins Konstantin af Grækenland.

Præsidiet har i den anledning på tingets vegne sendt lykønskninger til Deres Majestæter Kongen og Dronningen og til de forlovede.

I skrivelse af gårs dato meddeler justitsministeren, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Værneting i ægteskabssager) og forslag til lov om ændringer i loven om udlændinges adgang til landet m. v.

I skrivelse af gårs dato meddeler ministeren for Grønland, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændringer i kriminallov for Grønland og forslag til lov om ændring i lov for Grønland om ægteskabs indgåelse og opløsning.